

Motion till riksdagen 2025/26:3468

av **Christian Carlsson (KD)**

Fler IVF-försök för ofrivilligt barnlösa

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationella riktlinjer vid ofrivillig barnlöshet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökat antal IVF-försök vid ofrivillig barnlöshet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kristdemokraterna vill göra det lättare att bilda familj, bl.a. genom att ge par som längtar efter barn möjlighet till fler IVF-behandlingar. Ett av sex par i Sverige upplever ofrivillig barnlöshet, och för många är medicinsk hjälp nödvändig för att kunna bli föräldrar. Att tala om ofrivillig barnlöshet kan vara svårt. Det blir ofta en kamp som pågår i det tysta.

Det finns såklart många faktorer som kan påverka möjligheten att bli gravid. Ibland kan läkaren inte hitta någon uppenbar förklaring till varför det inte fungerar. Andra gånger handlar det om problem med spermier, ägg eller livmoder. En annan orsak till barnlöshet är att människor i allt högre grad skjuter upp barnplanerna, kanske för att uppnå andra livsmål som karriär, studier eller resor, eller för att de ännu inte har funnit den rätta personen att bilda familj med.

Fler och fler kvinnor får sitt första barn efter 30 års ålder, men tyvärr minskar fertiliteten snabbt med åren. När ett par väl upptäcker sina svårigheter kan de behöva vänta ett helt år innan en fertilitetsutredning kan göras. Väntetiderna är ofta långa och behandlingarna är dessutom mycket kostsamma. Det var mot den bakgrunden olyckligt att Socialdemokraterna tog bort bruttolöneavdraget och på så vis gjorde det svårare för människor att bekosta privat vård om de regionfinansierade försöken inte lyckas.

Vi kristdemokrater vill stötta och stärka landets familjer, och det är lika självklart för oss att vilja stärka stödet för par som längtar efter barn.

För att fler par ska kunna förverkliga sin dröm om att bli föräldrar, behöver alla ges samma tillgång till vård och stöd, oavsett var de bor. Svensk sjukvård är inte jämlik idag. Vilken vård du får beror idag alldeles för ofta på var i landet du bor. Allra helst skulle vi kristdemokrater vilja avskaffa dagens 21 självstyrande regioner och låta staten ta över det fulla ansvaret. Fram till dess behövs bindande nationella riktlinjer för att förhindra regionala skillnader och ojämlikheter i tillgången till IVF-behandlingar. Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i motionen om nationella riktlinjer vid ofrivillig barnlöshet och tillkännage detta för regeringen.

Kristdemokraterna föreslår att par som inte lyckats få sitt första gemensamma barn efter tre behandlingar ska kunna lägga till ytterligare max tre skattefinansierade IVF-försök för att få sitt första barn tillsammans. Vi föreslår också att man ska ha möjlighet att vända sig till en annan vårdgivare om det behövs.

För par som redan har ett gemensamt barn och behöver hjälp med IVF för att få fler barn, ska det finnas möjlighet till upp till tre skattefinansierade syskonförsök, oavsett var i landet de bor.

Anledningen till att vi vill utöka antalet skattefinansierade försök är att fler ska ha råd och möjlighet att förverkliga drömmen om barn. Fler IVF-försök underlättar för familjer att bilda en familj, i en tid då barnafödandet i Sverige har minskat under lång tid.

Framförallt ger vi fler människor chansen att uppleva den stora glädje och kärlek som följer med att få ett efterlängtat barn.

Regeringen har nu tillsatt en utredning för att förstå och vända utvecklingen med ett minskat barnafödande. En särskild utredning eller ett särskilt uppdrag bör övervägas för att vi så snart som möjligt ge par rätt till fler skattesubventionerade IVF-försök, och jämlik tillgång till vård för alla människor över hela landet. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rätt till fler IVF-försök vid ofrivillig barnlöshet, och tillkännager detta för regeringen.

Christian Carlsson (KD)